

Тема 1.3. Сутність, характерні риси дистанційного навчання.

Дистанційне навчання — сукупність сучасних технологій, що забезпечують доставку інформації в інтерактивному режимі за допомогою використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій) від тих, хто навчає (викладачів), до тих, хто навчається (студентів чи слухачів).

Дистанційне навчання застосовується як у закладах вищої освіти, так і в бізнес-школах або на ін. навчальних платформах.

Основними принципами дистанційного навчання є інтерактивна взаємодія у процесі навчального процесу, надання студентам можливості самостійного освоєння досліджуваного матеріалу, а також консультаційний супровід у процесі дослідницької діяльності. Дає змогу навчатися на відстані, за допомогою диспутів, експертів із кількох країн і ін..

Основну роль у здійсненні дистанційного навчання відіграють сучасні інформаційні технології.

У Європі в кінці XVIII, з появою регулярного і доступного поштового зв'язку, виникло «кореспондентське навчання».

Кожен курс навчання складається з окремих етапів, по кожному з яких по електронній пошті або рекомендованим листом на диску надається докладний методичний матеріал. У період проходження всього курсу у студента є можливість задати викладачеві будь-яке запитання і отримати відповідь.

Вважається, що виникло «кореспондентське навчання» у 1840 році, коли Ісаак Пітман запропонував навчання через поштовий зв'язок для студентів Англії. У 1856 році Чарльз Тюссе та Густав Лангеншейдт розпочали викладання мови заочною формою у Німеччині.

Учні поштою отримували навчальні матеріали, листувалися з педагогами та здавали іспити довірній особі або підтверджували рівень здобутої освіти у вигляді наукової роботи.

Кінець XIX століття характеризується бурхливим технологічним зростанням, наявністю телеграфу і телефону. Але достовірних фактів про їх

Дидактика вищої школи, викладач: к. соц. н. Євдокимова В. В.

використання в навчанні немає. У той же час триває епоха «кореспондентського навчання», велика кількість освітніх закладів у всьому світі вели і ведуть його до сих пір.

Поява радіо і телебачення вносить зміни в дистанційні методи навчання, аудиторія навчання зросла в сотні разів.

Стали популярними навчальні телепередачі, які йшли, починаючи з 1950-х років. Однак у телебачення та радіо був істотний недолік — не було можливості забезпечити учня зворотнім зв'язком у реальному часі.

У 1969 році у Великій Британії було відкрито університет дистанційної освіти — Відкритий університет. Він був так названий, щоб показати його доступність за відносно невелику ціну та відсутність потреби часто відвідувати аудиторні заняття.

Інші відомі університети того періоду з програмами дистанційного навчання: Університет Південної Африки (статус закладу дистанційної освіти з 1946-го), Гагенський заочний університет (Німеччина, засновано у 1974-му), INTEC-коледж (Кейптаун, ПАР з 1972-го як філіал ICS - International Correspondence Schools), Національний університет дистанційної освіти (Іспанія, рік заснування 1972), Національний технологічний університет (США, рік заснування 1984, реалізовані програми дистанційної освіти за інженерними спеціальностями).

Наприкінці 1980-х поява персональних комп'ютерів дала новий поштовх, пов'язаний зі спрощенням та автоматизацією процесу навчання. Комп'ютерні навчальні програми з'явилися на перших комп'ютерах у формі ігор.

У XXI столітті доступність комп'ютерів та Інтернету роблять поширення дистанційного навчання ще простішим і швидшим. Інтернет став величезним проривом, значно більшим, ніж радіо і телебачення. З'явилася можливість спілкуватися і отримувати зворотний зв'язок від будь-якого учня, де б він не знаходився. Поширення «швидкого інтернету» дало можливість використовувати «онлайн» семінари (вебінари) для навчання.

Дидактика вищої школи, викладач: к. соц. н. Євдокимова В. В.

В Україні датою офіційного початку запровадження дистанційного навчання можна вважати 21 січня 2004 року, коли наказом № 40 Міністерства освіти і науки України було затверджено «Положення про дистанційне навчання», яке поклало початок запровадженню нових технологій у галузі освіти.

Одним з перших великих центрів дистанційного навчання у світі, що поширював свої матеріали через мережу інтернет стала Хан-Академія. Її автор Салман Хан почав викладати у вільний доступ в мережі власні відео-уроки. Згодом, коли уроки отримали неабияку популярність і мільйони переглядів в інтернет мережі Хан створив окремий навчальний центр.

В Україні є приклади великих навчальних центрів з дистанційною формою навчання, що спеціалізуються на підготовці учнів до ЗНО та університетських курсах і ін..

У 2007 році була відкрита перша в Україні державна Міжнародна українська школа, яка дає можливість учням, які проживають за межами України, здобути початкову, базову або повну середню освіту і офіційні документи державного зразка, які підтверджують освітні рівні, здобуті як дистанційно, так і екстерном.

Окрім цього, в Україні функціонують декілька приватних шкіл із дистанційною формою навчання та екстерном, у яких можуть навчатися і ті діти, які проживають в Україні, але через певні обставини не мають змоги відвідувати звичайні школи.